

Til Næringskomiteen

7. november 2016

Skognæringa Kyst mener det er viktig at Regjeringen behandler skog- og trenæring i en egen Stortingsmelding og at den tar et verdikjedeperspektiv. Ønsket om økt avvirkning er entydig. Klimaperspektivet for aktiv bruk av skog som ressurs legges også til grunn. Dette er en god inngang for å utnytte det store potensialet de kommende skogressursene langs kysten vil utgjøre for framtidig verdiskaping og karbonfangst.

Treffsikker skog- og næringspolitikk virker best når den rettes mot de forskjellige utfordringer næringa har i ulike deler av landet. Såkalt nøytral næringspolitikk skaper ikke like muligheter for næringsutvikling i hele landet. Det er både de samlede konkurransedyktige rammevilkår og vår egen dyktighet som avgjør om vi lykkes i forhold til utfordringene i det grønne skiftet og bioøkonomien.

Den fylkeskommunale Kystskogmeldinga (2015) er vedtatt i alle de 10 samarbeidende fylkene fra Finnmark til Vest-Agder og konkretiserer SKOG22s ambisjoner. Den tydeliggjør utfordringene for kysten slik at nasjonal politikk skal treffe best mulig og potensialene kunne utnyttes. Det gjør ikke den framlagte skogmeldinga.

Infrastruktur

Skognæringen langs kysten har større drifts- og transportkostnader for tømmer enn landsgjennomsnittet. Dette fordi vi har et lite utbygd skogsveinett (tredjeparten pr. arealenhet av innlandet), svært mange flaskehalsar for tømmertransport på offentlige veier og et lite utbygd/ dårlige tømmerkaier. Skogmeldinga peker på dette, og vil prioritere utbygging av skogsveier og tømmerkaier. Langsiktig satsing på infrastruktur er bra og nødvendig. Det er avgjørende at satsingen på skogsveier og tømmerkaier fortsetter.

I skogmeldinga blir det vist til tiltak i NTP 2018-29. Dette kan vi ikke vente på. Det kommunale og fylkeskommunale veinettet tillater mange steder ikke kjøring med tømmerbil med tilhenger. Inntil disse offentlige veiene er godkjente for tømmervogntog (oppskrive eller opprusta) bør det innføres en dispensasjonsordning for tømmertransport. Infrastrukturprogrammet i kystskogbruket (2015) dokumenterer hvordan hele transportkjeden fra skog til industri raskt må opprustes.

Virkemidlene i skogpolitikken må omfatte tiltak som også retter seg mot skogeierne

Den historiske eiendomsstrukturen med mange skogeierne som beslutningstakere vil kunne bli utfordrende for utviklingen av norske skogverdikjeder. Endringer i eiendomsstruktur vil gi resultater først på lang sikt. Skognæringa Kyst savner derfor alternative tiltak, som f.eks. aktivt pådrivingsarbeid. Veiledning og planlegging av fellestiltak er et billig og meget effektivt aktivitetsøkende tiltak. Det bør dessuten stimuleres til eiendomsoverbyggende samarbeid.

Kommunene må ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å ivareta forvaltningsoppgavene. Derfor må det stilles tydelige krav til kommunene som skogmyndighet. Ei aktiv skognæring er avhengig av en fungerende forvaltning. Offentlig skogforvaltning trengs mest der skogbruket er ungt og lite modent.

Gjennom fremtidsrettet innovasjon og bioøkonomi vil næringen finne sin konkurransekraft

Meldingas tiltak for å øke innenlands treforedling er lite konkrete og lite offensive og kan gi inntrykk av at man ennå ikke er beredt til å omstille fra oljeøkonomi.

Skognæringa har satt seg klare og ambisiøse mål og utformet strategier som skal lede oss mot internasjonalt lederskap innen innovasjon og utvikling av markedsattraktive løsninger. Meldinga fremstår mindre tydelig i sin støtte til denne fremtidsrettede satsingen. F.eks. er et avkastningskrav på linje med oljenæringa lite realistisk for de fleste fornybare bransjer, og slike krav vil selvsagt påvirke bl.a. kapitaltilgang i overgangsårene. Videre bedres ikke forutsigbarheten for næringa ved å ta bort ordninger som er etablert for nettopp å ivareta næringas spesielle utfordringer, jf. Treprogrammet.

Skogproduksjon

Meldinga er heller ikke tydelig på vedlikehold og oppbygging av framtidsskogen. Grunnlaget for framtidige avvirkningsmuligheter og karbonbinding må legges nå. Her savnes konkrete tiltak, også når det gjelder nye arealer og treslagsvalg. Skognæringa Kyst hadde forventet at klimautfordringene og bruken av skog og tre som kostnadseffektivt verktøy i klimaarbeidet hadde blitt viet større oppmerksomhet.

Deler av meldinga opplever vi som positiv. Men meldinga løfter foreløpig ikke skogens rolle i omstilling til lavslippssamfunnet slik ekspertutvalget for Grønn konkurransekraft foreslår.